

กลวิธีการใช้ภาษาสื่อมุลบทในการสะท้อนความเป็นไปของสังคมไทย
จากข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้ง

REFLECTION OF THAI SOCIETY BY USING LANGUAGE
TO CONVEY PRESUPPOSITIONS IN POLITICAL CAMPAIGN POSTERS

ฐิติภา คุประเสริฐ

Titipa kuprasert

สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล นครปฐม ประเทศไทย

Department of Thai, Faculty of Liberal, Mahidol university, Nakornpratom, Thailand.

titipamk23@gmail.com

Received: 2019-06-04

Revised: 2019-11-28

Accepted: 2019-12-03

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “กลวิธีการใช้ภาษาสื่อมุลบทในการสะท้อนความเป็นไปของสังคมไทย จากข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้ง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการใช้ภาษาสื่อมุลบท และศึกษาว่า มุลบทเหล่านั้นสะท้อนให้เห็นความเป็นไปในสังคมไทยในด้านใดบ้าง โดยเก็บข้อมูลข้อความที่ปรากฏบนป้ายหาเสียงเลือกตั้งที่ติดตั้งในเขตบางกอกน้อย จังหวัดกรุงเทพมหานครของพรรคการเมือง 10 พรรค ตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม – 23 มีนาคม พ.ศ. 2562 จำนวนทั้งสิ้น 18 แผ่นป้าย ผลการศึกษาพบว่า พรรคการเมืองมีกลวิธีการใช้ภาษาสื่อมุลบท 3 กลวิธี ได้แก่ การใช้รูปภาษา การใช้คำกริยากลุ่ม บังการเปลี่ยนสภาพ และการใช้คำกริยากลุ่มแนะนำความ ซึ่งกลวิธีดังกล่าวสะท้อนให้เห็นความเป็นไปในสังคมไทยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของคนในสังคม สถานการณ์ของประเทศไทย สวัสดิการของคนในสังคม กฎระเบียบที่บังคับใช้ในสังคม สภาพเศรษฐกิจในสังคม และสภาพการศึกษาในสังคม

คำสำคัญ: มุลบท สังคม ป้ายหาเสียงเลือกตั้ง

ABSTRACT

The study aims to study the usage of language to convey the presuppositions and to study the reflection of the presuppositions about the circumstance of Thai society in the political campaign posters from 18 political campaign posters around Bangkok Noi District of Bangkok Metropolis between 30th of January and 23rd of March, 2019. The results of study showed that the political parties which produced the campaign posters used 3 types of presuppositions: (1) referring expressions (2) change of state verbs and (3) implicative verbs. The usage of aforesaid presuppositions revealed the reflections of circumstances of Thai society at that particular time which are: people relationship, social situations, social welfare, regulations of society, economic situations and educational situations.

Keywords: presuppositions, society, political campaign posters

บทนำ

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2562 เป็นการเลือกตั้งที่พรรคการเมืองและประชาชนให้ความสำคัญและตื่นตัวกันเป็นอย่างมาก เนื่องจากการเลือกตั้งครั้งนี้เป็นครั้งแรกหลังจากเหตุการณ์รัฐประหาร ในวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 โดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ซึ่งมีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นหัวหน้าคณะและนายกรัฐมนตรีของประเทศไทย พรรคการเมืองต่างใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของตนได้รับคะแนนเสียงมากเพียงพอที่จะทำให้พรรคการเมืองของตนเองเป็นฝ่ายจัดตั้งรัฐบาล และสมาชิกในพรรคการเมืองของตนเป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งจะมีสิทธิในการบริหารประเทศ

กลยุทธ์หนึ่งที่พรรคการเมืองต่าง ๆ นำมาใช้เรียกคะแนนเสียงจากประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย นอกจากการลงพื้นที่ของสมาชิกพรรคการเมือง

การจัดปราศรัยหาเสียงบนเวที การออกรายการโทรทัศน์เพื่อแสดงวิสัยทัศน์และการประชาสัมพันธ์นโยบายของพรรคการเมืองโดยใช้รถยนต์ประชาสัมพันธ์ตามที่ต่าง ๆ แล้ว คือ ป้ายหาเสียงเลือกตั้ง ซึ่งจะปรากฏข้อความที่บรรจุนโยบายสำคัญและน่าสนใจที่พรรคการเมืองคาดว่าจะสามารถทำให้ตนเองได้รับคะแนนเสียงจากประชาชน โดยนโยบายดังกล่าวอาจเป็นนโยบายที่รัฐบาลปัจจุบันยังไม่ได้ดำเนินการหรือดำเนินการไปแล้ว แต่ไม่ได้เป็นไปอย่างที่ประชาชนในพื้นที่ต้องการ พรรคการเมืองจึงนำเสนอนโยบายเหล่านั้นเพื่อแสดงให้เห็นว่าเมื่อได้รับสิทธิจัดตั้งรัฐบาลและบริหารประเทศแล้ว จะดำเนินนโยบายนั้นให้ดียิ่งกว่ารัฐบาลปัจจุบันหรือจะเริ่มดำเนินนโยบายนั้นให้กับประชาชนในพื้นที่ในอนาคต

เมื่อสังเกตข้อความในป้ายหาเสียง

เลือกตั้งพบว่า ข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งที่บรรจุนโยบายของพรรคการเมืองดังกล่าวสื่อให้เห็นความรู้เบื้องหลังเกี่ยวกับความเป็นไปในสังคมที่พรรคการเมืองและประชาชนในพื้นที่นั้นๆ มีร่วมกันและกำลังเผชิญอยู่ร่วมกันและสื่อให้เห็นความเชื่อบางอย่างเกี่ยวกับความเป็นไปในสังคมที่พรรคการเมืองมีอยู่ก่อนที่จะผลิตข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้ง ความรู้เบื้องหลังและความเชื่อบางอย่างที่มีอยู่ก่อนดังกล่าว เรียกว่า มุลบท (Hongladarom and Choksuwanit, 2008) โดยผู้ฟังจะสามารถอนุมานและมีส่วนร่วมกับความรู้เบื้องหลังและความเชื่อบางอย่างที่ผู้พูดมีอยู่ก่อนได้ โดยเชื่อมโยงถ้อยคำหรือประโยคที่ผู้พูดใช้เข้ากับบริบทที่ถ้อยคำนั้นแสดงอยู่ (Levinson, 1983) การสื่อให้เห็นความรู้เบื้องหลังและความเชื่อบางอย่างที่มีอยู่ก่อนเกี่ยวกับความเป็นไปในสังคมของมุลบทดังกล่าวทำให้ป้ายหาเสียงเลือกตั้งเป็นเสมือนสิ่งที่เป็นที่กึ่งเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม โดยใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อสื่อมุลบทเป็นเครื่องมือ

อนึ่ง การศึกษาการใช้ภาษาของข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งนั้น ปรากฏงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหลายงาน ได้แก่ งานวิจัยของ บุญโชค เขียวมา (Keioma, 2008) ซึ่งศึกษาเรื่อง “การศึกษาวัฒนธรรมบนป้ายหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปี 2547” ได้ศึกษาเกี่ยวกับประเภทวัฒนธรรมและศึกษาวัฒนธรรมตรงและวัฒนธรรมอ้อมของข้อความบนป้ายหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ว่ากรุงเทพมหานคร ปีพ.ศ. 2547 โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมของจอห์น อาร์ เซิร์ล

(John R. Searle) และศึกษาในป้ายหาเสียงจำนวน 113 ป้าย ส่วนงานวิจัยของอิงอร พึงจะงาม (Pheugchangam, 2011) ซึ่งศึกษาเรื่อง “การใช้วัฒนธรรมและกลวิธีทางภาษาบนป้ายโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งปี พ.ศ. 2554” ได้ศึกษาเกี่ยวกับประเภทของวัฒนธรรมโดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมของจอห์น อาร์ เซิร์ล (John R. Searle) และกลวิธีทางภาษาเพื่อโน้มน้าวใจ โดยใช้แนวคิดของกนกพรรณ คำวงศ์ปิ่น โดยศึกษาในป้ายโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งจำนวน 150 ป้าย นอกจากนี้ยังปรากฏงานวิจัยของ พนมสิทธิ์ สอนประจักษ์ (Sonprajuk, 2019) ซึ่งศึกษาเรื่อง “กลวิธีการใช้ภาษาในป้ายหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 24 มีนาคม 2562 กรณีศึกษาจังหวัดพิษณุโลก เขตเลือกตั้งที่ 1” ได้ศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีการใช้ภาษาในกระบวนการสื่อความหมายความคิดทางการเมืองและอุดมการณ์ทางการเมือง โดยใช้วิธีสัญวิทยา (Semiotic Analysis) และศึกษาวิเคราะห์ในป้ายหาเสียงเลือกตั้งจำนวน 14 แผ่นป้าย

จากงานวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าในการศึกษาข้อความบนป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองต่าง ๆ นั้น ผู้วิจัยใช้แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมของจอห์น อาร์ เซิร์ล (John R. Searle) และแนวคิดเกี่ยวกับกลวิธีทางภาษาเพื่อโน้มน้าวใจของกนกพรรณ คำวงศ์ปิ่นมาใช้เพื่อศึกษาการใช้ภาษาที่ปรากฏในป้ายหาเสียงเลือกตั้ง นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ใช้แนวความคิดเกี่ยวกับสัญวิทยา (Semiotic Analysis) ในการศึกษาการสื่อความหมายทางการเมืองและอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคการเมือง

เท่านั้น ซึ่งยังไม่มีผู้วิจัยคนใดนำแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาการใช้ภาษาเพื่อสื่อมูลบทมาศึกษา ข้อความบนป้ายหาเสียงเลือกตั้งแต่อย่างใด การนำแนวคิดดังกล่าวมาศึกษาข้อความบนป้ายหาเสียงเลือกตั้ง นอกจากจะทำให้เห็น กลวิธีการใช้ภาษาในป้ายหาเสียงเลือกตั้งแล้ว อาจทำให้เห็นสภาพของสังคมในขณะป้ายหาเสียงเลือกตั้งปรากฏ และอาจทำให้เห็นความคิดบางอย่างของพรรคการเมืองต่าง ๆ ผ่่างมากับข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งอีกด้วย ดังนั้น การศึกษาการใช้ภาษาเพื่อสื่อมูลบทจากข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจศึกษา

การศึกษาเรื่อง “กลวิธีการใช้ภาษาสื่อมูลบทในการสะท้อนความเป็นไปของสังคมไทยจากข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้ง” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ พรรคการเมืองที่เป็นผู้ผลิตข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้ง มีกลวิธีการใช้รูปแบบใดบ้างในการสื่อให้เห็นมูลบท และมูลบทเหล่านั้นสะท้อนให้เห็นความเป็นไปในสังคมในด้านใดบ้าง

ในการศึกษาเรื่องดังกล่าว ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากข้อความที่ปรากฏบนป้ายหาเสียงเลือกตั้งที่พรรคการเมืองต่าง ๆ ติดตั้งในเขตบางกอกน้อย จังหวัดกรุงเทพมหานครตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม - 23 มีนาคม พ.ศ. 2562 รวมทั้งสิ้น 18 แผ่นป้ายจากพรรคการเมืองผู้ผลิตป้ายหาเสียงเลือกตั้ง 10 พรรคการเมือง ได้แก่ พรรคอนาคตใหม่ พรรคชาติไทยพัฒนา พรรคพลังประชารัฐ พรรคเพื่อไทย พรรคพลังประชารัฐ พรรคภูมิใจไทย พรรคประชาธิปัตย์ พรรคพลังประชารัฐ พรรคภูมิใจไทย พรรคประชาธิปัตย์ และพรรค

ประชาธิปัตย์ โดยป้ายหาเสียงเลือกตั้งที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลดังกล่าวเป็นป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองที่ต่างกัน และเป็นป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองเดียวกันที่ปรากฏข้อความบนป้ายหาเสียงเลือกตั้งที่แตกต่างกัน จากนั้นผู้วิจัยจะนำข้อความที่ปรากฏบนป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองต่าง ๆ มาวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาสื่อมูลบท และวิเคราะห์ว่า มูลบทดังกล่าวสะท้อนให้เห็นความเป็นไปในสังคมในด้านใดบ้าง โดยประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการใช้ภาษาสื่อมูลบทของ ธีรพร พานโพธิ์ทอง (Panpothong, 2013)

กรอบในการวิเคราะห์

ในการศึกษาการใช้ภาษาเพื่อสื่อมูลบทในการสะท้อนความเป็นไปของสังคมไทยจากข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งนั้น ได้ใช้แนวคิดเกี่ยวกับมูลบท (presupposition) โดยพจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (The Royal Institute, 2017) ได้อธิบายเกี่ยวกับคำว่า “มูลบท” ไว้ว่า มูลบทคือ สภาวะเกิดก่อนเป็นความสัมพันธ์ระหว่างประพจน์ (preposition) ในลักษณะที่ประพจน์ ก จะต้องอ้างอิงอยู่กับการมีสภาวะเกิดก่อน (presuppose) ของประพจน์ ข ดังนั้น ประพจน์ ก จะมีค่าความจริงก็ต่อเมื่อประพจน์ ข จะต้องมีความเป็นจริง เช่น ถ้าพูดว่า “ฉันเสียใจที่ครูใหญ่ไม่ได้อยู่ที่นี้” มีสภาวะเกิดก่อนว่า (1) “มีคนคนหนึ่งเป็นครูใหญ่” และ (2) “ครูใหญ่ไม่ได้อยู่ที่นี้” ค่าความเป็นจริงของข้อความว่า “ฉันเสียใจที่ครูใหญ่ไม่ได้อยู่ที่นี้” จะเป็นจริงเมื่อก็ต่อเมื่อสภาวะเกิดก่อนของ (1) และ (2) เป็นจริง

ส่วนภาษาดาวรรณ หงศ์ลดารมภ์และธีรณัฐ ไชคสุวณิข (Hongladarom & Choksuwanit, 2008) ได้ให้นิยามของมูลบทไว้ว่า มูลบท คือ ความรู้เบื้องหลังที่ผู้ร่วมสนทนามีร่วมกัน เป็นสิ่งที่เอื้อต่อการทำความเข้าใจในการสื่อสารโดยที่ผู้พูดไม่จำเป็นต้องพูดทุกอย่างออกมา เป็นความเชื่อเบื้องต้นของผู้พูดและผู้ฟัง และณัฐพร พานโพธิ์ทอง (Panpothong, 2013) ได้ให้นิยามของมูลบทไว้ว่า มูลบท คือ ความเชื่อที่มีอยู่ก่อนบางประการหรือสมมติฐานเบื้องหลังถ้อยคำที่กล่าว (background assumption)

ส่วนในด้านของการใช้มูลบทนั้น จันทิมา อังคพานิชกิจ (Angkapanichkit, 2014) ได้กล่าวไว้ว่า การใช้มูลบทเป็นการใช้ภาษาเพื่อสื่อข้อความที่ทำให้เข้าใจได้โดยนัยว่ามีข้อความอื่น ๆ หรือมีเหตุการณ์บางอย่างปรากฏหรือเกิดขึ้นมาก่อนหน้านั้นแล้ว หรือมีความคิดและเจตนาบางอย่างที่แฝงอยู่ในข้อความในด้นบท

ดังนั้น จากนิยามของมูลบทและการใช้มูลบทดังกล่าวสรุปได้ว่า มูลบท คือ ความรู้ความเชื่อที่ผู้ร่วมสนทนามีร่วมกันมาก่อนบางประการ และการใช้มูลบทจะทำให้เห็นข้อความหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหน้าที่ผู้ร่วมสนทนาจะกล่าวถ้อยคำหรือผลิตข้อความนั้น นอกจากนี้ยังทำให้เห็นความคิดหรือเจตนาที่แฝงอยู่ในข้อความได้อีกด้วย

ในการสื่อมูลบทผู้ร่วมสนทนาหรือผู้ผลิตข้อความจะใช้ภาษาสื่อมูลบท โดย ณัฐพร พานโพธิ์ทอง (Panpothong, 2013) ได้นำเสนอภาษาในภาษาไทยที่สื่อมูลบท ได้แก่

2.1 ภาษารูปคำที่ใช้อ้างถึง (referring

expression / definite description) คือ เมื่อกล่าวถ้อยคำที่มีรูปภาษาอ้างถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ก็ย่อมสื่อว่า “มีสิ่งนั้นอยู่” ซึ่งยูล (Yule, George, 1998) ได้อธิบายเกี่ยวกับรูปภาษาที่ใช้อ้างถึงไว้ว่า เป็นสมมติฐานที่มีตัวตนอยู่จริงและเป็นความจริงเสมอ

2.2 คำกริยากลุ่มที่บ่งว่าส่วนเติมเต็มเป็นจริง (factive verbs) เช่น เสียใจ ดีใจ ยินดี เป็นต้น

2.3 คำกริยากลุ่มแนะนำความ (implicative verbs) คือ คำกริยาจะแนะนำความหมายบางประการ เช่น “ลืม” สื่อมูลบทว่าบุคคลหนึ่งตั้งใจทำอะไรอย่างหนึ่ง แต่ไม่ได้ทำ หรือ “เลี้ยง” สื่อมูลบทว่า บุคคลหนึ่งควรทำอะไรสิ่งหนึ่ง แต่ไม่ได้ทำ เป็นต้น

2.4 คำกริยากลุ่มบ่งการเปลี่ยนแปลงสภาพ (change of state verbs) คือ คำกริยากลุ่มนี้มีความหมายเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพหรือเปลี่ยนสถานที่ เช่น เลิก หยุด เริ่ม มา ไป เป็นต้น ซึ่งยูล (Yule, George, 1998) ได้อธิบายเกี่ยวกับประเด็นนี้ว่า เป็นสมมติฐานที่คำศัพท์มีความหมายแฝง มักใช้คำกริยาที่สื่อความนัยซึ่งผู้พูดจะไม่บอกความหมายนั้นกับผู้ฟังโดยตรง ผู้ฟังจะต้องตีความหมายด้วยตนเอง เช่น เลิกหยุด เริ่ม ทำ.....สำเร็จ เป็นต้น

2.5 อนุพากย์บอกเวลา (temporal clauses) คือ คำกริยาที่สื่อบ่งว่า ปรากฏเหตุการณ์บางอย่างในเวลาใดเวลาหนึ่ง เช่น หลัง ตั้งแต่ เป็นต้น

2.6 รูปภาษาบ่งการเกิดซ้ำ (iteratives) คือ รูปภาษาที่สื่อมูลบทว่า การกระทำหรือสภาพเช่นนั้นเคยเกิดหรือมีอยู่มาก่อน เช่น คีน อีกแล้ว

ผลการศึกษา

3.1 กลวิธีการใช้ภาษาสื่อมูลบทจากข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้ง

ข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งปรากฏกลวิธีการใช้ภาษาสื่อมูลบท 3 กลวิธี ได้แก่ การใช้รูปภาษา การใช้คำกริยากลุ่มบ่งการเปลี่ยนแปลง และการใช้คำกริยากลุ่มเน้นความ ดังนี้

3.1.1 การใช้รูปภาษา

การใช้รูปภาษา คือ พรรคการเมืองใช้รูปภาษาอ้างถึงสภาพหรือเหตุการณ์บางอย่างที่เกิดขึ้นในสังคมในข้อความของป้ายหาเสียงเลือกตั้ง โดยปรากฏลักษณะการใช้ 2 ลักษณะ ได้แก่

(1) การใช้รูปภาษาอ้างถึงสภาพหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมที่พรรคการเมืองและประชาชนในพื้นที่นั้น ๆ มีความรู้เบื้องต้นหลังร่วมกัน และอ้างถึงความเชื่อของพรรคการเมืองที่มีอยู่ก่อนผลิตข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งเกี่ยวกับสภาพหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อสื่อว่า สภาพหรือเหตุการณ์ทางสังคมนั้น ๆ มีอยู่ในสังคม และคนในสังคมกำลังเผชิญกับสภาพหรือเหตุการณ์ดังกล่าว เช่น

ตัวอย่างที่ 1

“ก้าวข้ามความขัดแย้ง ร่วมแรงปฏิรูปประเทศไทย” (พรรคชาติไทยพัฒนา, 2562)

ตัวอย่างที่ 1 ปรากฏรูปภาษาว่า “ความขัดแย้ง” ในข้อความของป้ายหาเสียงเลือกตั้งเพื่อสื่อมูลบทว่า ความขัดแย้งมีอยู่ในสังคมนั้น และมูลบทดังกล่าวเป็นความรู้เบื้องต้นที่พรรคชาติไทยพัฒนาและประชาชนมีส่วนร่วมกัน

ตัวอย่างที่ 2

“ลดอำนาจรัฐ แก้นี้ กยศ. แก้กฏหมาย กยศ. ปลดภาระผู้ค้าประกัน ไม่มีดอกเบี้ยย ไม่มีค่าปรับ ผ่อนคืนเงินต้น 10 ปี” (พรรคภูมิใจไทย, 2562)

ในตัวอย่างที่ 2 พรรคภูมิใจไทยใช้รูปภาษาว่า “หนี้ กยศ.” “กฏหมาย กยศ.” “ผู้ค้าประกัน” “ดอกเบี้ยย” “ค่าปรับ” และ “ผ่อนคืนเงินต้น” เพื่อสื่อให้เห็นมูลบทว่า หนี้สินเกี่ยวกับกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) กฏหมายเกี่ยวกับกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ผู้ค้าประกัน ดอกเบี้ยย ค่าปรับ และการผ่อนคืนเงินต้น เป็นเหตุการณ์ที่มีอยู่ในสังคม และคนในสังคมประสบกับเหตุการณ์นั้น ซึ่งเป็นมูลบทที่พรรคภูมิใจไทยและประชาชนมีส่วนร่วม

ตัวอย่างที่ 3

“เราจะไม่ยอมให้ประเทศไทย ล้าหลัง ล้มเหลว ถดถอย สิ้นหวัง” (พรรคเพื่อไทย, 2562)

ข้อความจากป้ายหาเสียงเลือกตั้งในตัวอย่างที่ 2 นั้น พรรคเพื่อไทยใช้รูปภาษาอ้างถึงความเชื่อที่มีอยู่ก่อนที่พรรคการเมืองของตนเองจะผลิตข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งเกี่ยวกับลักษณะของประเทศไทย คือ “ล้าหลัง ล้มเหลว ถดถอย สิ้นหวัง” เพื่อสื่อมูลบทว่า สภาพของการล้าหลัง ล้มเหลว ถดถอย และสิ้นหวังของประเทศไทย ซึ่งเป็นความเชื่อของพรรคเพื่อไทยที่มีอยู่ก่อนที่จะผลิตข้อความบนป้ายหาเสียงเลือกตั้งปรากฏอยู่ในขณะนั้น และคนในสังคมประสบกับสภาพดังกล่าว

(2) การใช้รูปภาษาอ้างถึงความเชื่อของพรรคการเมืองที่มีอยู่ก่อนผลิตข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งเกี่ยวกับสภาพหรือเหตุการณ์ที่พรรคการเมืองเชื่อว่าจะสามารถทำให้เกิดขึ้นในสังคมในอนาคต เพื่อสื่อว่าพรรคการเมืองของตนสามารถทำให้สังคมมีสภาพหรือเหตุการณ์ตามรูปภาษาที่ใช้อ้างถึงในอนาคต และเพื่อสื่อว่า สภาพหรือเหตุการณ์ของสังคมในปัจจุบันตรงข้ามกับสภาพหรือเหตุการณ์ที่พรรคการเมืองใช้รูปภาษาอ้างถึง เช่น

ตัวอย่างที่ 4

“ประชาชนต้องมาก่อน ค่ารถโดยสารปรับอากาศ 10 บาท ตลอดสาย 40 บาท ตลอดวันโดยสารได้ทุกคน ทุกเส้นทาง ตลอดวัน” (พรรคประชานิยม, 2562)

ข้อความจากป้ายหาเสียงเลือกตั้งในตัวอย่างที่ 4 นั้น พรรคประชานิยมใช้รูปภาษาอ้างถึงความเชื่อของพรรคที่มีอยู่ก่อนเกี่ยวกับค่าโดยสารรถประจำทางปรับอากาศว่า “ค่าโดยสารปรับอากาศ 10 บาท ตลอดสาย 40 บาท ตลอดวันโดยสารได้ทุกคน ทุกเส้นทาง ตลอดวัน” เพื่อสื่อให้เห็นว่า พรรคการเมืองของตนสามารถทำให้ค่าโดยสารรถประจำทางปรับอากาศเป็นไปตามรูปภาษาที่อ้างถึงในอนาคต คือ ราคา 10 บาท และโดยสารตลอดวันได้ในราคา 40 บาท และราคาดังกล่าวสามารถโดยสารได้ทุกคนและทุกเส้นทาง และเพื่อสื่อว่า ในปัจจุบัน ค่าโดยสารรถประจำทางปรับอากาศมีราคาที่ตรงข้ามกับรูปภาษาที่อ้างถึง คือ มีราคามากกว่า 10 บาท และโดยสารตลอดทั้งวันและตลอดสายต้องจ่าย

ค่าโดยสารมากกว่า 40 บาท นอกจากนี้ในราคาดังกล่าวไม่สามารถโดยสารได้ทุกคันทุกเส้นทางอีกด้วย

ตัวอย่างที่ 5

“สิทธิที่เสมอกัน 3000 บาท บำนาญถ้วนหน้า สำหรับผู้สูงอายุ” (พรรคประชาชาติ, 2562)

ตัวอย่างที่ 5 พบว่า พรรคประชาชาติใช้รูปภาษาอ้างถึงความเชื่อของพรรคการเมืองของตนที่มีอยู่ก่อนที่จะผลิตข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งเกี่ยวกับสภาพหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมในอนาคตว่า “สิทธิที่เสมอกัน 3,000 บาท บำนาญถ้วนหน้า สำหรับผู้สูงอายุ” เพื่อสื่อให้เห็นว่า พรรคประชาชาติสามารถทำให้ผู้สูงอายุได้สิทธิในการรับบำนาญเท่าเทียมกันทุกคน คนละ 3,000 บาทในอนาคต และเพื่อสื่อว่า ปัจจุบัน สภาพหรือเหตุการณ์ในสังคมตรงข้ามกับสภาพหรือเหตุการณ์ทางสังคมที่พรรคการเมืองใช้รูปภาษาอ้างถึง คือ สิทธิของผู้สูงอายุแต่ละคนไม่เท่าเทียมกัน โดยผู้สูงอายุแต่ละคนไม่ได้รับบำนาญเป็นจำนวนเงิน 3,000 บาทเท่ากัน

ตัวอย่างที่ 6

“เรียนฟรี ถึง ปวส.” (พรรคประชาธิปัตย์, 2562)

รูปภาษาที่อ้างถึงสภาพหรือเหตุการณ์ในตัวอย่างที่ 6 สื่อให้เห็นว่า พรรคประชาธิปัตย์มีความเชื่อที่มีอยู่ก่อนที่จะผลิตข้อความดังกล่าวว่า สามารถยกเว้นค่าธรรมเนียมการศึกษาของประชาชนได้จนถึงระดับ ปวส. ในอนาคตตามรูปภาษาที่ได้อ้างถึงว่า “เรียนฟรี ถึง ปวส.” และสื่อให้เห็นว่า ในปัจจุบันสภาพของการจ่ายค่า

ธรรมเนียมการศึกษานั้นตรงข้ามกับสภาพที่พรรค
ประชาธิปไตยใช้รูปภาพอ้างอิง คือ ประชาชน
ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมการศึกษาแต่ไม่รวม
ถึงการศึกษาในระดับ ปวส.

ตัวอย่างที่ 7

“ให้โอกาส **ฟรีแลนซ์ฟรีสวัสดิการ**
50 ถนนคนเดิน 50 เขตปล่อยของได้ตั้ง
start up ไอเดียดีมีทุนให้” (พรรคพลังประชา
รัฐ, 2562)

พรรคพลังประชารัฐใช้รูปภาพอ้างอิงถึง
สภาพหรือเหตุการณ์ในตัวอย่างที่ 7 คือ “ฟรีแลนซ์
ฟรีสวัสดิการ” “50 ถนนคนเดิน” “50 เขต ปล่อยของ
ได้ตั้ง” และ “start up ไอเดียดีมีทุนให้” ซึ่งเป็น
ความเชื่อที่พรรคพลังประชารัฐมีอยู่ก่อนที่จะผลิต
ข้อความ และเชื่อว่า พรรคการเมืองของตนเอง
จะสามารถทำให้ประชาชนซึ่งประกอบอาชีพอิสระ
ได้รับสวัสดิการของรัฐ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย
และทำให้มีถนนคนเดิน 50 แห่งและเขตทำการ
ค้าขาย 50 เขตให้กับประชาชนที่ประกอบอาชีพ
ค้าขาย รวมทั้งมีเงินทุนสนับสนุนให้กับประชาชน
ที่ริเริ่มจะเป็นนักธุรกิจหรือเจ้าของธุรกิจในอนาคต
และเชื่อว่า สภาพของผู้ที่มีอาชีพอิสระ ผู้ที่ประกอบ
อาชีพค้าขาย และผู้ที่ประกอบธุรกิจดังกล่าว
มีสภาพที่ตรงข้ามกับสภาพที่พรรคการเมือง
ใช้รูปภาพอ้างอิง คือ ผู้ประกอบอาชีพอิสระ
ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อให้ได้รับสวัสดิการของรัฐ
และถนนคนเดินมีจำนวนน้อยกว่า 50 แห่ง และ
เขตทำการค้าขายที่ให้ประชาชนค้าขายมีจำนวน
น้อยกว่า 50 เขต รวมทั้งไม่มี หรือมีเงินทุน
ให้ประชาชนที่ริเริ่มทำธุรกิจไม่เพียงพอ

ตัวอย่างที่ 8

“**ขับ Grab ถูกกฎหมาย** แก่หนี้ กยศ.

ยกระดับอาสาสมัครสาธารณสุข ทลายทุกข้อ
จำกัด เพื่อปากท้องประชาชน” (พรรคภูมิใจไทย,
2562)

ในตัวอย่างที่ 8 พรรคภูมิใจไทยใช้
รูปภาพอ้างอิงถึงความเชื่อของพรรคการเมือง
ที่มีอยู่ก่อนผลิตข้อความดังกล่าวเกี่ยวกับการ
ประกอบอาชีพขับรถรับจ้างสาธารณะที่
ผู้โดยสารเรียกผ่านระบบโทรศัพท์มือถือสมา
ร์ทโฟนว่า “ขับ Grab ถูกกฎหมาย” เพื่อสื่อว่า
พรรคการเมืองของตนเองสามารถทำให้ผู้ประกอบ
อาชีวดังกล่าวมีสภาพตามรูปภาพที่อ้างอิง
ในอนาคต คือ ประกอบอาชีพอย่างถูกกฎหมาย
และเพื่อสื่อว่า สภาพการประกอบอาชีพของ
บุคคลดังกล่าวในปัจจุบันตรงข้ามกับสภาพที่
พรรคการเมืองใช้รูปภาพอ้างอิง คือ ในปัจจุบัน
การประกอบอาชีวดังกล่าวผิดกฎหมาย

3.1.2 การใช้คำกริยากลุ่มบ่งการ เปลี่ยนสภาพ

การใช้คำกริยากลุ่มบ่งการ
เปลี่ยนสภาพ คือ พรรคการเมืองผู้ผลิตข้อความ
ในป้ายหาเสียงเลือกตั้งใช้คำกริยาที่สื่อให้เห็น
มูลบทว่า สภาพหรือเหตุการณ์ที่ปรากฏในข้อความ
ของป้ายหาเสียงเลือกตั้งนั้นยังคงดำเนินอยู่ และ
สังคมหรือประชาชนในพื้นที่นั้น ๆ ยังคงประสพ
กับสภาพหรือเหตุการณ์ดังกล่าวอยู่ คำกริยา
กลุ่มนี้ได้แก่ “หยุด” และ “ยกเลิก หรือเลิก” เช่น

ตัวอย่างที่ 9

“**ร่วมกัน หยุดวิกฤติเศรษฐกิจ หยุด**
สร้างหนี้” (พรรคเพื่อไทย, 2562)

“หยุดความยากจน”

“หยุด เผด็จการ ปฏิรูปทหาร”

“หยุด สงครามสีเสื้อ” (พรรคเสรีรวมไทย, 2562)

ตัวอย่างที่ 9 พรรคเพื่อไทยและพรรคเสรีรวมไทยต่างนำคำกริยากลุ่มบ่งการเปลี่ยนสภาพ คือ คำว่า “หยุด” มาใช้ในข้อความของป้ายหาเสียงเลือกตั้ง เพื่อสื่อให้เห็นมูลบทว่า สภาพหรือเหตุการณ์ที่ปรากฏในป้ายหาเสียงเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นวิกฤติเศรษฐกิจ การสร้างหนี้ ความยากจน เผด็จการ และสงครามสีเสื้อ ยังคงดำเนินอยู่ในขณะนั้น และแสดงให้เห็นว่า สังคมหรือประชาชนในพื้นที่นั้น ๆ ยังคงประสบสภาพหรือเหตุการณ์ดังกล่าวอยู่

ตัวอย่างที่ 10

“ประชาชน ต้องมาก่อน หยุดแจกเงิน ยกเลิกโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ยกเลิกการนำภาษีอากรของประชาชนผู้เสียภาษีไปแจกโดยประชาชน ผู้รับเงินจากรัฐไม่ต้องทำงาน” (พรรคประชาชนนิยม, 2562)

“ตั้งบอวูธ ลदनายพล เลิกเกณฑ์ทหาร ร่วมกันสร้าง สวัสดิการประชาชน” (พรรคอนาคตใหม่, 2562)

ข้อความป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคประชาชนนิยมและพรรคอนาคตใหม่ในตัวอย่างที่ 10 ปรากฏใช้คำว่า “ยกเลิก” และคำว่า “เลิก” ซึ่งเป็นคำกริยากลุ่มบ่งการเปลี่ยนสภาพ และสื่อมูลบทว่า ในขณะที่ป้ายหาเสียงเลือกตั้งของทั้งสองพรรคการเมืองปรากฏนั้น ปรากฏสภาพหรือเหตุการณ์ คือ มีโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ มีการนำภาษีอากรของประชาชนผู้เสียภาษี

ไปแจกโดยประชาชน และมีการเกณฑ์ทหาร และแสดงให้เห็นว่า สภาพหรือเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นสิ่งที่สังคมหรือประชาชนในพื้นที่นั้น ๆ กำลังเผชิญ

3.1.3 การใช้คำกริยากลุ่มแนะนำความ

การใช้ คำกริยากลุ่มแนะนำความ คือ พรรคการเมืองผู้ผลิตข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งใช้คำกริยาแนะนำความหมายบางประการว่า สภาพของค่านามที่ปรากฏร่วมกับกริยากลุ่มนี้มีปริมาณน้อยหรือมากอย่างไร และมีคุณสมบัติหรือลักษณะดีหรือไม่ดีอย่างไร ในสังคมไทย คำกริยากลุ่มนี้ที่ปรากฏในข้อความป้ายหาเสียงเลือกตั้ง ได้แก่

(1) คำกริยากลุ่มแนะนำความที่แนะนำความหมายว่า สภาพของค่านามที่ปรากฏร่วมกับคำกริยากลุ่มนี้มีปริมาณมากหรือระดับสูงในสังคมไทย ได้แก่ คำว่า “ลด” และ “ตัด” เช่น

ตัวอย่างที่ 11

“ตั้งบอวูธ ลदनายพล เลิกเกณฑ์ทหาร ร่วมกันสร้าง สวัสดิการประชาชน” (พรรคอนาคตใหม่, 2562)

“ลดภาษี ลดอัตราภาษีบุคคลธรรมดา 10 เปอร์เซ็นต์ พ่อค้าแม่ค้าออนไลน์ปลอดภาษี 2 ปี เด็กจบใหม่ลดภาษี 5 ปี” (พรรคเพื่อไทย, 2562)

“สวัสดิการประชารัฐ ลดความเหลื่อมล้ำ” (พรรคพลังประชารัฐ, 2562)

ข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคอนาคตใหม่ พรรคเพื่อไทย และพรรค

พลังประชารัฐในตัวอย่างที่ 11 ใช้คำกริยากลุ่ม และคำว่า “ลด” และ “ตัด” เพื่อและความหมายว่า สภาพของค่านาม คือ งบประมาณอาหาร นายทหารยศนายพล ภาษี อัตราภาษีบุคคล ธรรมดา และความเหลื่อมล้ำมีปริมาณมาก ในสังคมไทย จึงต้องทำให้มีปริมาณที่น้อยลง โดยให้ค่านามดังกล่าวปรากฏใช้กับคำว่า “ลด” และ “ตัด”

(2) คำกริยากลุ่มและความที่และความหมายว่า สภาพของค่านามที่ปรากฏร่วมกับคำกริยากลุ่มนี้มีปริมาณน้อยหรือระดับต่ำในสังคมไทย ได้แก่ คำว่า “เพิ่ม” และ “ยกระดับ” เช่น

ตัวอย่างที่ 12

“เพิ่มรายได้ เพิ่มค่าแรง เพิ่มฝีมือ ยกระดับอาชีพ” (พรรคพลังประชารัฐ, 2562)

ตัวอย่างที่ 12 พรรคพลังประชารัฐ ใช้คำกริยากลุ่มและความ คือ คำว่า “เพิ่ม” และ “ยกระดับ” ในข้อความของป้ายหาเสียงเลือกตั้ง เพื่อและความหมายว่า สภาพของค่านาม คือ รายได้ และค่าแรง มีปริมาณน้อย ส่วนสภาพของค่านาม คือ ฝีมือ และการศึกษาในระดับ อาชีพจะอยู่ในระดับต่ำ จึงต้องทำให้มากขึ้น และ เอาขึ้นให้สูงกว่าระดับเดิม โดยให้ค่านามดังกล่าวปรากฏใช้กับคำว่า “เพิ่ม” และ “ยกระดับ”

(3) คำกริยากลุ่มและความที่และความหมายว่า สภาพของค่านามที่ปรากฏร่วมกับคำกริยากลุ่มนี้อาจมีคุณสมบัติ หรือ ลักษณะที่ไม่ดี หรือไม่ดีเพียงพอ ได้แก่ คำว่า “ปฏิวัติ” และ “แก้” เช่น

ตัวอย่างที่ 13

“กระจายอำนาจทั่วถึง ปฏิวัติการศึกษา สวัสดิการครบวงจร” (พรรคอนาคตใหม่, 2562)

การใช้คำกริยากลุ่มและความหมายของพรรคอนาคตใหม่ในข้อความป้ายหาเสียงเลือกตั้งว่า “ปฏิวัติ” ในตัวอย่างที่ 13 ดังกล่าวและความหมายว่า สภาพของการศึกษาในขณะนั้นอาจไม่ดี หรืออาจยังไม่ดีเพียงพอ จึงต้องเปลี่ยนแปลงการศึกษา โดยนำค่านามดังกล่าวปรากฏใช้ร่วมกับคำว่า “ปฏิวัติ”

ตัวอย่างที่ 14

“ลดอำนาจรัฐ แก้นี้ กยศ. แก้กฏหมาย กยศ. ปลดภาระผู้ค้าประกัน ไม่มีดอกเบี้ย ไม่มีค่าปรับ ผ่อนคืนเงินต้น 10 ปี ปลดหนี้ 5 ปี.....

...” (พรรคภูมิใจไทย, 2562)

ตัวอย่างที่ 14 พบว่า พรรคภูมิใจไทย ใช้คำกริยากลุ่มและความหมาย คือ คำว่า “แก้” ร่วมกับค่านามว่า “หนี้ กยศ.” และ “กฏหมาย กยศ.” ซึ่งและความหมายว่า ในขณะนั้นสภาพของหนี้ กยศ. และกฏหมาย กยศ. อาจไม่ดี หรืออาจยังไม่ดีเพียงพอ จึงต้องดัดแปลงให้ดีขึ้นโดยให้ค่านามดังกล่าวปรากฏใช้ร่วมกับคำว่า “แก้”

3.2 มุลบทกับสังคม

การศึกษาทฤษฎีการใช้มุลบทจากข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งในช่วงต้น นอกจากจะทำให้เห็น กลวิธีการใช้ภาษาสื่อมุลบทของพรรคการเมืองผู้ผลิตข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งแล้ว ยังทำให้พบว่า มุลบทที่สื่อด้วยกลวิธีดังกล่าวสะท้อนความเป็นไปของสังคม ไม่ว่าจะเป็นสภาพ เหตุการณ์ หรือ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งเป็นสิ่งที่คนใน

สังคมเผชิญหรือประสบอยู่ในขณะนั้น ความเป็นไปของสังคมที่สะท้อนให้เห็นจากกลวิธีการใช้ภาษาสื่อมูลบท ได้แก่ ความสัมพันธ์ของคนในสังคม สถานการณ์ของประเทศไทย สวัสดิการของคนในสังคม กฎระเบียบที่บังคับใช้ในสังคม สภาพเศรษฐกิจในสังคม และสภาพการศึกษาในสังคม ดังนี้

3.2.1 ความสัมพันธ์ของคนในสังคม

มูลบทในข้อความของป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองที่สื่อด้วยกลวิธีการใช้ภาษาต่าง ๆ ทำให้เห็นลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคม คือ ความสัมพันธ์ของคนในสังคมเป็นความสัมพันธ์ที่มีปัญหา กล่าวคือ ประการแรก คนในสังคมมีความขัดแย้งกันซึ่งเราจะเห็นได้จากข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคชาติไทยพัฒนาที่ว่า “ก้าวข้ามความขัดแย้ง ร่วมแรงปฏิรูปประเทศไทย” (ตัวอย่างที่ 1) ซึ่งรูปภาษาที่อ้างถึงว่า “ความขัดแย้ง” ดังกล่าวสื่อให้เห็นมูลบทว่า ความขัดแย้งปรากฏในสังคม และคนในสังคมประสบกับความขัดแย้ง ส่วนข้อความของพรรคเสรีรวมไทยที่ว่า “หยุดสงครามสี่เชื้อ” (ตัวอย่างที่ 9) ซึ่งรูปภาษาที่อ้างถึงดังกล่าวสื่อให้เห็นมูลบทว่า ในขณะนั้นปรากฏสงครามสี่เชื้อ ซึ่งเป็นความขัดแย้งระหว่างกลุ่มบุคคลที่มีความคิดเห็นไม่ตรงกัน และใช้สี่ของเชื้อที่แตกต่างกันเป็นสัญลักษณ์ของกลุ่มบุคคลนั้น ๆ และสื่อมูลบทว่า ความขัดแย้งดังกล่าวเป็นความขัดแย้งที่มีความรุนแรงมากจนกลายเป็นสงคราม โดยจะสังเกตได้ว่า พรรคการเมืองใช้คำว่า “สงคราม” ร่วมกับคำว่า “สี่เชื้อ”

ประการที่ 2 บุคคลในสังคมไม่เท่าเทียมกัน โดยมูลบทในข้อความจากป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคพลังประชารัฐทำให้เราเห็นความสัมพันธ์ดังกล่าวได้อย่างชัดเจน คือ “สวัสดิการประชารัฐลดความเหลื่อมล้ำ” (ตัวอย่างที่ 11) ซึ่งปรากฏการใช้คำกริยากลุ่มแยะความ และสื่อให้เห็นมูลบทว่า ความเหลื่อมล้ำปรากฏในสังคมในปริมาณมาก

3.2.2 สถานการณ์ของประเทศไทย

ข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งที่พรรคการเมืองแต่ละพรรคคนผลิตแสดงให้เห็นมูลบทที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ความเป็นไปของประเทศไทยในยุคสมัยที่ข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งผลิตขึ้น สถานการณ์ของประเทศไทยที่สะท้อนผ่านมูลบทคือ ประเด็นแรก ลักษณะของประเทศไทย ซึ่งเป็นความเชื่อของพรรคการเมืองนั้น ๆ ที่มีอยู่ก่อนผลิตข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้ง โดยเห็นได้จากข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคเพื่อไทยว่า “เราจะไม่ยอมให้ประเทศไทย ล้าหลัง ล้มเหลว ถดถอย สิ้นหวัง” (ตัวอย่างที่ 3) ซึ่งการใช้รูปภาษาที่อ้างถึงความเชื่อที่มีอยู่ก่อนของพรรคการเมืองเกี่ยวกับลักษณะของประเทศไทยดังกล่าวสื่อให้เห็นมูลบทว่า ประเทศไทยมีลักษณะล้าหลัง ล้มเหลว ถดถอย และสิ้นหวัง ประเด็นที่สอง สิ่งที่เกิดขึ้นในประเทศไทยขณะนั้นโดยพบได้จากข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคเสรีรวมไทยที่ว่า “หยุด เผด็จการ ปฏิรูปทหาร” (ตัวอย่างที่ 9) ซึ่งการใช้คำกริยากลุ่มบ่งการเปลี่ยนสภาพดังกล่าวสื่อความหมายว่า ในขณะนี้

ประเทศไทยกำลังเผชิญกับการปกครองในระบบเบ็ดเสร็จ และของพรรคคอนาคติใหม่ที่ว่า “**ตัดงบประมาณลดรายพล** เลิกเกณฑ์ทหาร ร่วมกันสร้างสวัสดิการประชาชน” (ตัวอย่างที่ 10 และ 11) ซึ่งการใช้คำกริยากลุ่มเนาะความสื่อให้เห็นว่าประเทศไทยมีงบประมาณเกี่ยวกับอาวุธยุทโธปกรณ์ และมีนายทหารที่ดำรงยศนายพลมาก

3.2.3 สวัสดิการของคนในสังคม

พรรคการเมืองต่างๆ ใช้ข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งที่ตนเองผลิตสื่อมัลติมีเดียเกี่ยวกับการได้รับสวัสดิการของประชาชนในพื้นที่นั้นๆ หรือคนในสังคม โดยสะท้อนให้เห็นสวัสดิการที่ประชาชนได้รับ 2 ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะที่แรก รัฐบาลปัจจุบันจัดสวัสดิการบางอย่างให้ประชาชน กล่าวคือ พรรคการเมืองผู้ผลิตข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งมีความรู้ที่มีอยู่ก่อนหน้านี้ว่า รัฐบาลปัจจุบันได้จัดสวัสดิการนั้นๆ ให้กับประชาชน และรัฐบาลกำลังดำเนินการเกี่ยวกับสวัสดิการนั้นๆ อยู่ โดยเห็นลักษณะดังกล่าวได้จากข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคประชาธิปัตย์ที่ว่า “ประชาชน ต้องมาก่อน หยุดแจกเงินยกเลิกโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ยกเลิกการนำภาษีอากรของประชาชนผู้เสียภาษีไปแจกโดยประชาชน ผู้รับเงินจากรัฐไม่ต้องทำงาน” (ตัวอย่างที่ 10) ซึ่งการใช้คำกริยากลุ่มบ่งการเปลี่ยนสภาพสื่อมัลติมีเดียให้เห็นว่า ปัจจุบันการจัดโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และการนำภาษีอากรของประชาชนผู้เสียภาษีไปแจกจ่ายโดยประชาชนเป็นเหตุการณ์ที่ยังคงดำเนินอยู่ ลักษณะที่สอง รัฐบาลปัจจุบันจัดสวัสดิการ

บางอย่างให้คนในสังคม แต่คุณภาพของสวัสดิการยังดีไม่เพียงพอ กล่าวคือ พรรคการเมืองผู้ผลิตข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งมีความรู้ที่มีอยู่ก่อนหน้านี้ว่า รัฐบาลปัจจุบันให้สวัสดิการนั้นกับคนในสังคม แต่มีความเชื่อเบื้องหลังก่อนที่จะผลิตข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งว่า คุณภาพของสวัสดิการนั้นยังดีไม่เพียงพอ แสดงให้เห็นจากที่พรรคการเมืองนั้นๆ ใช้รูปภาพอ้างถึงสภาพของสวัสดิการของรัฐบาลที่พรรคการเมืองและคนในสังคมมีความรู้ร่วมกันว่า สภาพของสวัสดิการนั้นตรงข้ามกับสภาพของสวัสดิการที่รัฐบาลให้ในปัจจุบัน (ตัวอย่างที่ 4, 5, 6 และ 7 ตามลำดับ) เช่น

“ประชาชนต้องมาก่อน **ค่ารถโดยสารปรับอากาศ 10 บาท ตลอดสาย 40 บาท ตลอดวัน โดยสารได้ทุกคัน ทุกเส้นทางตลอดวัน**” (พรรคประชาธิปัตย์)

“สิทธิที่เสมอกัน 3,000 บาท บำนาญถ้วนหน้าสำหรับผู้สูงอายุ” (พรรคประชาชาติ)

“เรียนฟรีถึง ปวส.” (พรรคประชาธิปัตย์)

“ให้โอกาส **ฟรีแลนซ์ฟรีสวัสดิการ** 50 ถนนคนเดิน 50 เขตปล่อยของได้ตั้งค์ start up ไอเดียดีมีทุนให้” (พรรคพลังประชารัฐ)

มูลบทของข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคประชาธิปัตย์ พรรคประชาชาติ พรรคประชาธิปัตย์ และพรรคพลังประชารัฐ สื่อให้เห็นว่า พรรคการเมืองผู้ผลิตข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งมีความรู้ที่ว่า ปัจจุบันรัฐบาลมีสวัสดิการเกี่ยวกับรถโดยสารปรับอากาศให้บำนาญผู้สูงอายุจำนวน 3,000 บาท เรียนโดยไม่เสียค่าธรรมเนียมการศึกษา ผู้ประกอบอาชีพ

อิสระ หรือฟรีแลนซ์มีสวัสดิการ และมีทุนให้บุคคลที่เริ่มทำธุรกิจหรือเริ่มเป็นเจ้าของธุรกิจ และสื่อว่า สภาพของสวัสดิการที่รัฐบาลปัจจุบันจัดให้คนในสังคมนั้นยังดีไม่เพียงพอ แสดงให้เห็นจากที่พรรคการเมืองนั้นๆ ใช้รูปภาพอ้างถึงสภาพของสวัสดิการของรัฐบาลที่พรรคการเมืองและคนในสังคมมีความรู้ร่วมกันว่า สภาพของสวัสดิการนั้นตรงข้ามกับสภาพของสวัสดิการที่รัฐบาลให้ในปัจจุบัน กล่าวคือ ค่ารถโดยสารปรับอากาศมีราคามากกว่า 10 บาท การโดยสารรถประเภทดังกล่าวตลอดวันและตลอดสัปดาห์จะต้องจ่ายค่าโดยสารมากกว่า 40 บาท และไม่สามารถโดยสารได้ทุกคันและทุกเส้นทาง ส่วนบำนาญผู้สูงอายุนั้น ผู้สูงอายุทุกคนไม่ได้รับสิทธิรับเงินจำนวน 3,000 บาทเหมือนกันในการเรียน นักเรียนนักศึกษาไม่เสียค่าธรรมเนียมการศึกษา แต่สวัสดิการนี้ไม่ครอบคลุมถึงการศึกษาระดับ ปวส. ผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระหรือฟรีแลนซ์ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการได้รับสวัสดิการของรัฐ และบุคคลที่เริ่มต้นทำธุรกิจหรือเริ่มเป็นเจ้าของธุรกิจรัฐไม่ได้สนับสนุนเงินทุนอย่างทั่วถึง

3.2.4 กฎระเบียบที่บังคับใช้ในสังคม

มูลบทจากข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองต่าง ๆ แสดงให้เห็นกฎระเบียบที่บังคับใช้ในสังคม ซึ่งควบคุมคนในสังคมในขณะที่ป้ายหาเสียงเลือกตั้งนั้นปรากฏ ไม่ว่าจะเป็นกฎระเบียบเกี่ยวกับการใช้ยานพาหนะซึ่งจะพบจากข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคภูมิใจไทยที่ว่า “**ขับ Grab**

ถูกกฎหมาย แก่หนี้ กยศ. ยกเว้นอาสาสมัครสาธารณสุข ทลายทุกข้อจำกัด เพื่อปากท้องประชาชน” (ตัวอย่างที่ 8) ซึ่งรูปภาพที่อ้างถึงดังกล่าวสื่อให้เห็นว่า ในขณะที่ป้ายหาเสียงเลือกตั้งปรากฏ สังคมมีกฎระเบียบที่ควบคุมบุคคลที่ขั้บรณยณต์รับจ้างสาธารณะที่ผู้โดยสารเรียกผ่านระบบโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน

ส่วนข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคภูมิใจไทยความว่า “ลดอำนาจรัฐ แก่หนี้ กยศ. **แก้กฎหมาย กยศ. ปลดภาระผู้ค้าประกัน ไม่มีดอกเบีย ไม่มีค่าปรับ ผ่อนคืนเงินต้น 10 ปี**” (ตัวอย่างที่ 2) ซึ่งรูปภาพที่อ้างถึงดังกล่าวสื่อมูลบทให้เห็นว่า กฎระเบียบที่บังคับในสังคมในขณะที่ป้ายหาเสียงเลือกตั้งปรากฏอยู่คือ กฎหมายเกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วยผู้ค้าประกัน ดอกเบีย ค่าปรับ และการผ่อนเงินต้นที่กู้ยืมไปคืน

ส่วนข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคอนาคตใหม่ที่ใช้คำกริยากลุ่มบ่งการเปลี่ยนสภาพปรากฏมูลบทที่สื่อว่า สังคมยังคงมีกฎระเบียบเกี่ยวกับการเกณฑ์ทหาร ซึ่งพบได้จากข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งว่า “**ตัดงบอาวุธ ลดนายพล เลิกเกณฑ์ทหาร ร่วมกันสร้าง สวัสดิการประชาชน**” (ตัวอย่างที่ 10)

3.2.5 สภาพเศรษฐกิจในสังคม

ข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองต่าง ๆ สื่อให้เห็นมูลบทที่เกี่ยวข้องกับสภาพ สถานการณ์ หรือความเป็นไปของเศรษฐกิจในระดับประเทศ และระดับบุคคลในขณะนั้นที่ป้ายหาเสียงเลือกตั้งปรากฏ มูลบทของข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้ง

ที่สื่อให้เห็นสภาพเศรษฐกิจทั้งสองระดับดังกล่าว คือ ข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคเพื่อไทยความว่า “ร่วมกัน หยุดวิกฤติเศรษฐกิจ หยุดสร้างหนี้” (ตัวอย่างที่ 9) ซึ่งการใช้คำกริยากลุ่มบ่งการเปลี่ยนสภาพสื่อให้เห็นมูลบทว่า ในขณะนี้ ประเทศไทยประสบกับวิกฤติทางเศรษฐกิจ และคนในสังคมสร้างหนี้สิน และสภาพดังกล่าวยังคงดำเนินไป

ส่วนข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคเสรีรวมไทยความว่า “หยุดความยากจน” (ตัวอย่างที่ 9) ซึ่งการใช้คำกริยากลุ่มบ่งการเปลี่ยนสภาพแสดงให้เห็นมูลบทที่สื่อว่า คนในสังคมเผชิญกับภาวะยากจนในขณะนี้ และข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคพลังประชารัฐที่ว่า “เพิ่มรายได้ เพิ่มค่าแรง เพิ่มฝีมือ ยกกระดับอาชีพ” (ตัวอย่างที่ 12) ซึ่งใช้คำกริยากลุ่มบ่งการเปลี่ยนสภาพสื่อให้เห็นมูลบทว่า รายได้และค่าแรงที่คนในสังคมได้รับอยู่ในปริมาณน้อย

3.2.6 สภาพของการศึกษาในสังคม

มูลบทในข้อความป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองต่าง ๆ สื่อให้เห็นสภาพ หรือความเป็นไปของการศึกษาในสังคมไทย โดยสื่อให้เห็นโครงการบางโครงการที่เกี่ยวกับการศึกษาที่เกิดขึ้นในขณะที่ป้ายหาเสียงเลือกตั้งปรากฏอยู่ ซึ่งพบได้จากป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคภูมิใจไทยความว่า “ลดอำนาจรัฐ แก้นี้ กยศ. แก้กฏหมาย กยศ. ปลดภาระผู้ค้ำประกัน ไม่มี ดอกเบี้ย ไม่มีค่าปรับ ผ่อนคืนเงินต้น 10 ปี” (ตัวอย่างที่ 2) ข้อความในป้าย

หาเสียงเลือกตั้งดังกล่าว ซึ่งใช้ภาษาที่ใช้อ้างถึงสื่อมูลบทว่า มีโครงการเกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในสังคม

ส่วนข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคพลังประชารัฐความว่า “เพิ่มรายได้ เพิ่มค่าแรง เพิ่มฝีมือ ยกกระดับอาชีพ” (ตัวอย่างที่ 12) ซึ่งใช้คำกริยากลุ่มแนะนำความสื่อมูลบทว่า สังคมไทยมีรูปแบบการศึกษาแบบอาชีพ และรูปแบบการศึกษานี้คุณภาพยังไม่ได้ระดับตามที่ต้องการ

ในด้านของข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคอนาคตใหม่ความว่า “กระจายอำนาจทั่วถึง ปฏิวัติการศึกษา สวัสดิการครบวงจร” (ตัวอย่างที่ 13) ซึ่งใช้คำกริยากลุ่มแนะนำความหมายสื่อมูลบทว่า ระบบการศึกษา ในขณะที่ป้ายหาเสียงเลือกตั้งปรากฏนั้นอาจไม่ดี หรือยังไม่ดีเพียงพอ

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง “กลวิธีการใช้ภาษาสื่อมูลบทในการสะท้อนความเป็นไปในสังคมไทยจากข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้ง” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ พรรคการเมืองที่เป็นผู้ผลิตข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้ง มีกลวิธีการใช้ภาษาแบบใดบ้างในการสื่อให้เห็นมูลบท และมูลบทเหล่านั้นสะท้อนให้เห็นความเป็นไปในสังคมในด้านใดบ้าง โดยเก็บข้อมูลจากข้อความที่ปรากฏบนป้ายหาเสียงเลือกตั้งที่พรรคการเมืองต่าง ๆ ซึ่งติดตั้งในเขตบางกอกน้อย จังหวัดกรุงเทพมหานครตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม - 23 มีนาคม พ.ศ. 2562 รวมทั้งสิ้น 18 แผ่นป้าย

จากพรรคการเมือง 10 พรรคการเมือง ผลปรากฏว่า ในด้านของกลวิธีการใช้ภาษาสื่อมูลบทจากข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งพบว่า พรรคการเมืองใช้กลวิธี 3 กลวิธี ได้แก่ การใช้รูปภาษา การใช้คำกริยากลุ่มบ่งการเปลี่ยนสภาพ และการใช้คำกริยากลุ่มแนะนำความ ส่วนในด้านของความเป็นไปในสังคมที่สื่อออกมาจากมูลบทนั้นพบว่า มูลบทในข้อความของป้ายหาเสียงเลือกตั้งสื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของคนในสังคม สถานการณ์ของประเทศไทย สวัสดิการของคนในสังคม กฎระเบียบที่บังคับใช้ในสังคม สภาพเศรษฐกิจในสังคม และสภาพของการศึกษาในสังคม

การศึกษาเรื่องนี้ทำให้พบประเด็นที่น่าสนใจ คือ ประเด็นแรก มูลบทที่ปรากฏในข้อความป้ายหาเสียงเลือกตั้งนอกจากจะสื่อให้เห็นสภาพหรือเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม ในขณะที่ป้ายหาเสียงเลือกตั้งนั้นปรากฏแล้วยังสื่อให้เห็นมุมมองของพรรคการเมืองต่าง ๆ ซึ่งเป็นผู้ผลิตข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งต่อสภาพ หรือเหตุการณ์ในสังคมที่เกิดขึ้น ในขณะที่นั้นอีกด้วย กล่าวคือ ก่อนที่พรรคการเมืองต่าง ๆ จะผลิตข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้ง พรรคการเมืองเหล่านั้นจะมีมูลบท หรือชุดความรู้ความเชื่อที่มีอยู่เดิมเกี่ยวกับสภาพ หรือเหตุการณ์ในสังคม ซึ่งความรู้ความเชื่อชุดนี้จะกำหนดทิศทางความคิดเห็น หรือทัศนคติของพรรคการเมืองนั้น ๆ ต่อสภาพ หรือเหตุการณ์ในสังคม

ยิ่งไปกว่านั้น มูลบทที่สื่อออกมาจากข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองต่าง ๆ ยังทำให้เห็นทัศนคติของพรรคการเมืองต่อ

นโยบายของรัฐบาลปัจจุบันอีกด้วยว่า มีทัศนคติเป็นไปในทิศทางใด เช่น ปรากฏการใช้คำกริยากลุ่มแนะนำความหมายในข้อความป้ายหาเสียงของพรรคการเมืองต่าง ๆ ว่า “แก้” เช่น แก้กฎหมายยศ. หรือ “ปฏิรูป” เช่น ปฏิรูปการศึกษา ซึ่งแนะนำความหมายว่า กฎหมายดังกล่าวอาจมีข้อบกพร่อง หรือบังคับใช้ไม่มีประสิทธิภาพ และระบบการศึกษาอาจมีระบบที่ไม่ดีเพียงพอ การแนะนำความหมายดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า พรรคการเมืองผู้ผลิตข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งมีทัศนคติเชิงลบกับกฎหมายและนโยบายของรัฐบาลดังกล่าว เป็นต้น

ประเด็นที่สอง มูลบทที่สื่อออกมาจากข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งนั้นเป็นความรู้ความเชื่อที่มีอยู่เดิมเกี่ยวกับสภาพ หรือเหตุการณ์ในสังคมของพรรคการเมืองนั้น ๆ และพรรคการเมืองเหล่านั้นใช้ความรู้ความเชื่อดังกล่าวของตนเองครอบงำความคิดของคนในสังคม กล่าวคือ ทำให้คนในสังคมมีความเชื่อตามความเชื่อของพรรคการเมืองว่า สภาพ หรือเหตุการณ์ในสังคมปรากฏลักษณะเช่นนั้นจริง ๆ เช่น ข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้งของพรรคเพื่อไทยความว่า “เราจะไม่ยอมให้ประเทศไทย **ล้าหลัง ล้มเหลว ถดถอย สิ้นหวัง**” โดยพรรคเพื่อไทยใช้รูปภาษาที่ใช้อ้างถึงดังกล่าวเพื่อสื่อมูลบทว่า ประเทศไทยปรากฏสภาพดังกล่าว ซึ่งในความเป็นจริง มูลบทดังกล่าวเป็นเพียงแค่ความเชื่อของพรรคเพื่อไทยเท่านั้น และเมื่อคนในสังคมอ่านข้อความดังกล่าวซ้ำ ๆ จากป้ายหาเสียงเลือกตั้ง อาจมีผลในการกำหนดความคิดของคนในสังคมให้มีความคิดดังที่พรรคเพื่อไทย

สื่อมูลบทไว้ ซึ่งในความเป็นจริง ประเทศไทย
อาจไม่มีสภาพดังที่พรรคเพื่อไทยสื่อมูลบทไว้

การศึกษาเรื่อง “กลวิธีการใช้ภาษา
สื่อมูลบทในการสะท้อนความเป็นไปในสังคม
จากข้อความในป้ายหาเสียงเลือกตั้ง” นั้น นอกจาก
จะทำให้เห็นกลวิธีการใช้ภาษาเพื่อสื่อมูลบท
ของพรรคการเมืองต่างๆ แล้ว ยังทำให้เห็นความ
เป็นไปที่เกิดขึ้นในสังคมในขณะที่ป้ายหาเสียง
เลือกตั้งนั้น ๆ ปรากฏใช้อยู่อีกด้วย ยิ่งไปกว่านั้น

ยังทำให้เห็นมุมมองและทัศนคติของพรรคการเมือง
ต่างๆ ต่อสภาพ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม
และยังทำให้เห็นว่า พรรคการเมืองใช้มูลบทเป็น
เครื่องมือหนึ่งในการกำหนดความคิดของคน
ในสังคมให้มีความคิดไปตามมุมมองหรือทัศนคติ
ที่พรรคการเมืองเหล่านั้นได้นำเสนออีกด้วย
ดังนั้น ประชาชนควรใช้วิจารณญาณของตนเอง
ในการพิจารณาข่าวสารที่ปรากฏในเครื่องมือที่
พรรคการเมืองต่างๆ ใช้ในการหาเสียงเลือกตั้ง

REFERANCES

- Keioma, B. (2008). A study on speech acts on outdoor media for candidates running for governor of Bangkok 2004. Master's project, M.ed. (Educational Linguistic). Graduate school, Srinakarinwirot university. (in Thai)
- Hongladarom, K. & Choksuwanit Th. (2008). Pragmatics. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)
- Jantima, A. (2014). Discourse analysis. Bangkok: Thammasart University. (in Thai)
- The Royal Institute. (2017). Linguistics dictionary. Bangkok: A Biz intergroup. (in Thai)
- Panpothong, N. (2013). Critical discourse analysis. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)
- Pheugchangam, E. (2011). Speech acts and language strategies used in electioneering posters of the election in 2011. Master of Arts, Department of Western languages, Graduate school, Silpakorn university. (in Thai)
- Sonprajuk, P. (2019). “Tactics of Using language in street posters on promoting candidates in the elections on 24 March 2019: case study within the election district 1, Phitsanulok Province.” KMITL Prince of Chumphon journal: Social science and humanities 1, 1-2 (January-May and June-August 2019): 1-7. (in Thai)
- Yule, G. (1998). Pragmatics. NY: Oxford University press.